

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТЕЛӘЧЕ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОН СОВЕТЫ
(IV чакырылыш)

чираттан тыш утырыш
КАРАРЫ

16 нчы февраль 2021 ел

№ 33

Теләче авылы

Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районының 2017 елның 19 декабрдәге 116 номерлы карары белән расланган «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр керту турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертелүгә бәйле рәвештә, Россия Федерациясе Юстиция министрлыгының Татарстан Республикасы буенча идарәсенә 2020 елның 28 декабрдәге 02-1105ЭП номерлы баяләмәсен, Татарстан Республикасы Теләче районы прокурорының 2021 елның 29 гыйнварындагы 02-0801-2021 номерлы протестын, Татарстан Республикасы Теләче районы прокурорының 2021 елның 11 февралендәге 02-11-25-2021 номерлы тәкъдимен карап, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Советының 2017 елның 19 декабрдәге 116 номерлы карары белән расланган «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль район Советы **карап итте:**

1. Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Советының 2017 елның 19 декабрдәге 116 номерлы карары белән расланган «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставына түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1.1. 2 статьяның 5 өлешен түбәндәге редакциядә баян итәргә: «5. Муниципаль район чикләрен үзгәртү «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә халыкның, жирле үзидарә органнарының, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының, дәүләт хакимиятенә федераль органнарының инициативасы

буенча Татарстан Республикасы законы белән гамәлгә ашырыла. Муниципаль район чикләрен үзгәртү турында халык инициативасы федераль законда һәм аның нигезендә кабул ителә торган жирле референдум үткөрү инициативасын тәкъдим итү өчен Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла. Муниципаль район чикләрен үзгәртү турында жирле үзидарә органнары, дәүләт хакимияте органнары инициативасы тиешле жирле үзидарә органнары, дәүләт хакимияте органнары карарлары белән рәсмиләштерелә. Муниципаль берәмлек чикләрен үзгәртү турында Татарстан Республикасы Законы жирле референдум кампаниясе чорында муниципаль районның жирле үзидарә органнарын сайлау буенча сайлау кампаниясе чорында үз көченә керергә тиеш түгел.»

1.2. 4 статьяны түбәндәге эчтәлекле 7 өлеш белән тулыландырырга:

«7. Россия Федерациясе Конституциясе һәм «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән жирле үзидарәне гамәлгә ашыруга гражданның хокуклары федераль закон белән бары тик конституциячел төзелеш, әхлак, сәламәтлек, башка затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, ил оборонасын һәм дәүләт иминлеген тәмин итү максатларында кирәк булган очракта гына чикләнергә мөмкин.»

1.3. 5 статьяны яңа редакциядә бәян итәргә: «5 Статья. Муниципаль районның жирле үзидарә органнарын формалаштыру структурасы һәм тәртибе.

1. Муниципаль районның жирле үзидарә органнары структурасын тәшкил итә:

1) муниципаль районның вәкилләкле органы: «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Советы»;

2) муниципаль район башлыгы: «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Башлыгы»;

3) жирле администрация (муниципаль берәмлекнең башкарма-боеру органы): «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты»;

4) муниципаль районның контроль-хисап органы: «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районының Контроль-хисап палатасы» муниципаль казна учреждениесе;

5) муниципаль районның финанс-бюджет палатасы: «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының финанс-бюджет палатасы» муниципаль казна учреждениесе;

6. муниципаль милек белән идарә итү органы: «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы».

2. Муниципаль районның жирле үзидарә органнары структурасын муниципаль район уставында каралган һәм жирле эһәмияттәге мәсьәләләрне

хәл итү буенча үз вәкаләтләренә ия булган башка органнар да, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфай затлары да төзи ала.

3. Муниципаль районның вәкиллекле органы, муниципаль район Башлыгы, жирле администрация (муниципаль районның башкарма-боеру органы) жирле үзидарә органнары структурасында булуы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда каралган очраклардан тыш, мәжбүри булып тора.

4. Жирле үзидарә органнарын төзү, аларның вәкаләтләре, вәкаләтләре срогы, аларның күзәтүе, контрольлеге, шулай ук күрсәтелгән органнарны оештыруның һәм аларның эшчәнлегенә башка мәсьәләләре Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль район уставы белән билгеләнә.

5. Жирле үзидарә органнары дәүләт хакимияте органнары системасына керми.

Дәүләт хакимияте органнарының һәм аларның вазыйфай затларының жирле үзидарә органнарын формалаштыруда, үз вазыйфасына билгеләнүдә һәм вазыйфасыннан азат итүдә катнашуы «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 36 статьясының 2.1 өлеше, 37 статьясының 5 һәм 11 өлешләре, 74 һәм 74.1 статьялары белән билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә генә рөхсәт ителә.

6. Жирле үзидарә органнары структурасын үзгәртү муниципаль район Уставына үзгәрешләр кертү юлы белән генә башкарыла.

7. Муниципаль районның вәкиллекле органының жирле үзидарә органнары структурасын үзгәртү турындагы карары «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда каралган очраклардан тыш, күрсәтелгән карарны кабул иткән муниципаль районның вәкиллекле органының вәкаләтләре вакыты узгач үз көченә керә.

8. Жирле үзидарә органнары эшчәнлеген финанс ягыннан тәмин итү бары тик муниципаль район бюджетының үз керемнәре хисабына гына гамәлгә ашырыла.».

1.4. 6 статьяның 1 өлешендәге 8 пунктчасын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«8) милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, муниципаль район территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен үстерүгә, аз санлы халыкларның һәм башка милли азчылыкларның хокукларын тормышка ашыруга, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясен тәмин итүгә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлтелгән чаралар эшләү һәм гамәлгә ашыру;».

1.5. 6 статьяның 1 өлешенә 17 пунктчасын түбәндәге редакциядә бәян итәргә: «17) муниципаль районны территорияль планлаштыру схемасын раслау, территорияне планлаштыру буенча муниципаль районны

территориаль планлаштыру схемасы нигезендә эзерлэнгән документларны раслау, муниципаль район территориясендә гамәлгә ашырыла торган шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәэмин итүнең мәгълүмат системасын алып бару, муниципаль район чикләрендә жир кишәрлекләрен муниципаль ихтыяжлар өчен резервлау һәм алу, индивидуаль торак төзелеше объектының яисә бакча йортының планлаштырылган параметрларының билгелэнгән параметрларына һәм индивидуаль торак төзелеше объектның яисә жир кишәрлегендә бакча йортын урнаштыруга рөхсәт ителүе турында хәбәрнамә жиберү, индивидуаль торак төзелеше объектының яисә бакча йортының планлаштырылган параметрларының билгелэнгән параметрларга туры килмәве һәм индивидуаль торак төзелеше объектның яисә жир кишәрлегендә бакча йортын урнаштыруның ярамаганлыгы турында хәбәрнамәдә күрсәтелгән хәбәрнамәләр, индивидуаль торак төзелеше яисә реконструкциялэнгән объектның яисә бакча йортының тиешле авылар территорияләрдә урнашкан жир кишәрлекләрендә индивидуаль торак төзелеше объектларын яисә бакча йортларын төзегәндә яисә реконструкцияләгәндә шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнар таләпләренә туры килүе яисә туры килмәве турында белдерү, Авыл ара территориядә урнашкан ирекле корылманы жимерү турында яки билгелэнгән таләпләргә туры китерү хакында Россия Федерациясе гражданлык законнары нигезендә карар кабул итү, максатчан билгеләнеше буенча файдаланылмый торган яисә Россия Федерациясе законнарын бозып файдаланыла торган һәм авылар территориядә урнашкан жир кишәрлеген тартып алу, авылар территориядә урнашкан ирекле корылманы жимерүне гамәлгә ашыру яисә аны Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очракларда билгелэнгән таләпләргә туры китерү, авылар территориядә урнашкан жир кишәрлегенә шәһәр төзелеше планын бирү турындагы карар;»

1.6. 6 статьяның 3 өлешен түбәндәге редакциядә баян итәргә: «3. Муниципаль район составына керүче аерым жирлекләренң жирле үзидарә органнары, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә әлеге жирлекләренң бюджетларыннан муниципаль район бюджетына бирелә торган бюджетара трансфертлар исәбеннән жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны үзләренә тапшыру турында муниципаль районның жирле үзидарә органнары белән килешүләр төзәргә хокуклы.

Муниципаль районның жирле үзидарә органнары муниципаль район составына керүче аерым жирлекләренң жирле үзидарә органнары белән, муниципаль район бюджетыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә тиешле жирлекләр бюджетларына бирелә торган бюджетара трансфертлар исәбеннән жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча үз

вәкаләтләренең бер өлешен гамәлгә ашыруны аларга тапшыру турында килешүләр төзәргә хокуклы.

Күрсәтелгән килешүләр билгеле бер вакытка төзеләргә, аларның гамәлдә булуын туктату нигезләрен һәм тәртибен, шул исәптән әлеге өлештә күрсәтелгән бюджетара трансфертларның еллык күләмен билгеләү тәртибен, тапшырыла торган вәкаләтләрне гамәлгә ашыру өчен кирәк булган нигезләмәләрен, шулай ук килешүләренә үтәмәгән өчен финанс санкцияләрен күздә тотарга тиеш. Килешүләр төзү тәртибе муниципаль район Уставы яисә муниципаль районның вәкиллеке органының норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

Күрсәтелгән килешүләр нигезендә тапшырылган вәкаләтләрне гамәлгә ашыру өчен жирле үзидарә органнары муниципаль районның вәкиллеке органы карарында каралган очракларда һәм тәртиптә үз матди ресурсларынан һәм финанс чараларынан өстәмә файдалану хокукына ия.»

1.7. Түбәндәге эчтәлекле 6.1 статья белән тулыландырырга: «6.1 Статья. Районның авыл жирлекләре территорияләрендә жирле үзидарә органнары тарафыннан хәл ителә торган башка мәсьәләләр.

1. Районның авыл жирлекләре территорияләрендә жирле үзидарә органнары тарафыннан хәл ителә торган жирле эһәмияттәге мәсьәләләргә түбәндәгеләр керә:

1) район составына керүче авыл жирлекләре чикләрендә (алга таба - авыл жирлекләре), электр, жылылык, газ белән тәмин итүне Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә оештыру;

2) машина кую урыннарын (парковка урыннарын) төзүне һәм аларның эшчәнлеген тәмин итүне кертәп, юл хәрәкәте куркынычсызлыгын тәмин итү, авыл жирлекләренең торак пунктлары чикләрендә жирле эһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышын муниципаль тикшереп торуну гамәлгә ашыру, шулай ук автомобиль юлларынан файдалану һәм юл эшчәнлеген гамәлгә ашыру өлкәсендә, Россия Федерациясе законнары нигезендә, башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру;

3) авыл жирлекләрендә яшәүчеләрне һәм аз керемле гражданның торак урыннарына мохтажларны торак урыннары белән тәмин итү, муниципаль торак фондын төзүне һәм карап тотуну оештыру, торак төзелеше өчен шартлар тудыру, муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру, шулай ук жирле үзидарә органнарының торак законнары нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру;

4) халыкка транспорт хезмәтләре күрсәтү өчен шартлар тудыру һәм авыл жирлекләре чикләрендә халыкка транспорт хезмәте күрсәтүне оештыру;

5) терроризм һәм экстремизмны профилактикалауда, шулай ук авыл жирлекләре чикләрендә терроризм һәм экстремизм күренешләре нәтижеләрен минимальләштерүдә һәм (яки) бетерүдә катнашу;

6) авыл жирлекләре чикләрендә гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча катнашу;

7) халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру, авыл жирлекләре китапханәләренең китапханә фондларының сакланышын тәмин итү һәм комплектлау;

8) авыл жирлекләре милкендә булган мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкәрләренә) саклау, куллану һәм популярлаштыру, авыл жирлекләре территориясендә урнашкан жирле (муниципаль) эһәмияттәге мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкәрләренә) саклау, куллану һәм популярлаштыру;

9) жирле традицион халык сәнгәтен үстерү өчен шартлар тудыру, авыл жирлекләрендә халык сәнгәтен саклап калу, торгызу һәм үстерүдә катнашу;

10) авыл жирлекләренең генераль планнарын, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен раслау, авыл жирлекләренең генераль планнары нигезендә әзерләнгән территорияне планлаштыру документларын раслау, жирлек чикләрендә урнашкан жир кишәрлегенә шәһәр төзелеше планын бирү, төзелешкә рәхсәт бирү (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында, башка федераль законнарда каралган очрактардан тыш), авыл жирлекләре территориясендә урнашкан капитал төзелеш объектларын төзүне, реконструкцияләүне гамәлгә ашырганда объектлар файдалануга тапшыруга рәхсәт бирү, авыл жирлекләрен шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын раслау, жирләренә резервлау һәм муниципаль ихтыяжлар өчен авыл жирлекләре чикләрендә жир кишәрлекләрен тартып алу, авыл жирлекләре чикләрендә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очрактарда биналарны, корылмаларны карау һәм мондый карау барышында ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында тәкъдимнәр бирү гамәлгә ашырыла, индивидуаль торак төзелеше объектын яисә бакча йортын планлаштырыла торган төзү яисә реконструкцияләү турында күрсәтелгән хәбәрнамәгә (алга таба - планлаштырылган төзелеш турында хәбәрнамә) индивидуаль торак төзелеше объектынның яисә бакча йортынның билгеләнгән параметрларына һәм индивидуаль торак төзелеше объектын яисә жир кишәрлегендә бакча йортын урнаштыруның мөмкин булуы турында хәбәрнамә жиһәрү, индивидуаль торак төзелеше объектынның яисә бакча йортынның планлаштырылган параметрларының билгеләнгән параметрларга туры килмәве һәм (яисә) индивидуаль торак төзелеше объектын яисә жир кишәрлегендә бакча йортын урнаштыруның рәхсәт ителмәве турында хәбәрнамәгә үзгәрешләр кертү хакында, шәхси торак төзелеше яисә бакча йорты төзелгән яисә реконструкцияләнгән объектның жирлекләре территорияләрендә урнашкан жир кишәрлекләрендә индивидуаль торак төзелеше объектларын яисә бакча

йортларын төзөгөндө яисә реконструкцияләгөндө шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнар таләпләренә туры килүе яисә туры килмәве турында белдерү, Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексында каралган очрактарда максатчан билгеләнеш яисә Россия Федерациясә законнарын бозып файдаланылмый торган жир кишәрлеген алу, рөхсәтсез корылманы жимерүне яисә аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү, авылара территориядә урнашкан жир кишәрлегенә шәһәр төзелеше планын бирү турында карар кабул итү.

11) территорияль оборона һәм гражданнар оборонасы, халыкны һәм авыл жирлекләрен табиғый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру;

12) авыл жирлекләре территориясендә авария-коткару хезмәтләрен һәм (яки) авария-коткару формированиеләрен төзү, карап тоту һәм аларның эшчәнлеген оештыру;

13) су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү, аларның тормышын һәм сәламәтлеген саклау чараларын гамәлгә ашыру;

14) авыл жирлекләре территориясендә дөвалау-савыктыру урыннарын һәм жирле әһәмияттәге курортларны булдыру, үстерү һәм саклауны тәмин итү, шулай ук жирле әһәмияттәге махсус сакланыла торган табиғат территорияләреннән файдалану һәм аларны саклау өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру;

15) Россия Федерациясенә су законнары белән билгеләнгән чикләрдә, су объектлары милекчесенә вәкаләтләрен гамәлгә ашыру, халыкка аларны куллану чикләүләре турында мәгълүмат бирү;

16) муниципаль урман контролен гамәлгә ашыру;

17) авыл жирлекләренә хезмәт күрсәтелә торган административ участогында полиция участок вәкаләтлесе вазыйфасын биләүче хезмәткәргә эш өчен бина бирү;

18) "Коммерциясез оешмалар турында" 1996 елның 12 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законның 31.1 һәм 31.3 статьяларында билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмаларга ярдәм күрсәтү;

19) авыл жирлекләре ихтыяжлары өчен ясалма жир кишәрлекләре булдыру өчен кирәкле эшләрне башкаруны тәмин итү, федераль закон нигезендә ясалма жир участогы төзү турында килешү төзү хокукына ачык аукцион үткәру;

20) авыл жирлекләре чикләрендә коррупциягә каршы торучу чараларын гамәлгә ашыру;

21) "Кадастр эшчэнлеге турында" 2007 елның 24 июлендәге 221-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Комплекслы кадастр эшләрэн башкаруда катнашу;

22) «Жылылык белән тээмин итү турында» Федераль законда билгелэнгән вәкаләтләр чикләрендә жылылык белән тээмин итү системасының үсеше, ышанычлылығын һәм энергетик нәтижәләлеген арттыру өчен кирәкле жылылык белән тээмин итү объектларын төзү, реконструкцияләү һәм (яисә) модернизацияләү буенча бердәм жылылык белән тээмин итүче оешма тарафыннан муниципаль контрольне жылылык белән тээмин итүнең бәя зоналарында гамәлгә ашыру.».

1.8. 7 статьяны яңа редакциядә бәян итәргә: «7 Статья. Муниципаль район жирле үзидарә органнарының муниципаль районның жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә кертелмәгән мәсьәләләрне хәл итүгә хокуклары

1. Муниципаль районның жирле үзидарә органнары түбәндәгеләргә хокуклы:

1) муниципаль район музейларын булдыру;
2) опека һәм попечительлек эшчәнлеген тормышка ашыруда катнашу;
3) муниципаль район территориясендә жирле милли-мәдәни автономияләрнең хокукларын гамәлгә ашыру белән бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру;

4) Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм муниципаль район территориясендә миллиләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыруга ярдәм күрсәтү;

5) 2008 елның 31 декабренә торышы буенча алар карамагында булган югары белем бирү муниципаль мәгариф оешмаларын гамәлгә куючы функцияләрен гамәлгә ашыру;

6) туризмны үстерү өчен шартлар тудыру;

7) кеше хокукларын тээмин итүгә жәмәгать контролен һәм мәжбүри тоту урыннарында булган затларга ярдәм күрсәтүне гамәлгә ашыручы ижтимагый күзәтчелек комиссияләренә ярдәм күрсәтү;

8) «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында» 1995 елның 24 декабрәдәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә инвалидларның ижтимагый берләшмәләренә, шулай ук инвалидларның гомумроссия ижтимагый берләшмәләре оешмалары тарафыннан төзелгән оешмаларга ярдәм күрсәтү»;

9) «Кан һәм аның компонентлары донорлыгы турында» 2012 елның 20 июлендәге 125-ФЗ номерлы Федераль законда каралган чараларны гамәлгә ашыру»;

10) авылара территория торак пунктында нотариус булмаган очракта,

законнарда каралган нотариаль гамәлләр кылу;

11) федераль законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда оешмалар тарафыннан хезмәт күрсәтү сыйфатын бәйсез бәяләүне үткөрүне оештыру өчен шартлар тудыру, шулай ук ведомство буйсынуындагы оешмалар житәкчеләре эшчәнлеген бәяләгәндә оешмалар тарафыннан хезмәт күрсәтү шартларын бәйсез бәяләү нәтижәләрен куллану һәм оешмалар тарафыннан хезмәт күрсәтү шартларын бәйсез бәяләү нәтижәләре буенча ачыкланган житешсезлекләргә бетерү буенча чаралар күрүне тикшереп тору, федераль законнар нигезендә;

12) «Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында» 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыру;

13) инвалидларның, сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән затларның физик культурасын һәм спортын, жайлашу физик культурасын һәм жайлашу спортын үстерүгә ярдәм итү;

16) «Кулланучылар хокукларын яклау турында» 1992 елның 7 февралендәге 2300-1 номерлы Россия Федерациясе Законнда каралган кулланучылар хокукларын яклау чараларын гамәлгә ашыру;

17) полиция участок вәкаләтле вәкиле вазыйфасын биләп торучы хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәр тарафыннан күрсәтелгән вазыйфаны биләү чорында торак урыны бирү;

18) алкогольле, наркотик яки башка токсик исерек хәлдә булган затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру.

2. Муниципаль районның жирле үзидарә органнары әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләргә, башка дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруда катнашырга хокуклы (ул «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 19 статьясы нигезендә аларга тапшырылмаган), әгәр бу федераль законнарда каралган булса, шулай ук башка муниципаль берәмлекләргә, дәүләт хакимияте органнарының компетенциясенә кертелмәгән һәм федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелгән бюджетара трансфертлардан тыш, жирле бюджетлар керемнәре исәбеннән төшереп калдырмаган һәм түләүләргә өстәмә нормативлары буенча салым керемнәре кергән башка мәсьәләләргә хәл итәргә хокуклы.».

1.9. 11 статьяны яңа редакциядә бәян итәргә: «11 Статья. Муниципаль хезмәтне хокукый жайга салу.

Райондагы муниципаль хезмэтне хокукый жайга салу, муниципаль хезмэт вазыйфаларына таләпләрне кертөп, муниципаль хезмөткәрнең статусын билгеләү, муниципаль хезмөтне үтү шартлары һәм тәртибе, муниципаль хезмөткә бәйлә мәнфәгатьләр конфликты, хокуклар һәм бурычлар, социаль гарантияләр, белешмәләр бирү, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмөт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, муниципаль хезмөт турында 2013 елның 25 июнендәге N 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Кодексы нигезендә , район Советы тарафыннан расланган Муниципаль хезмөт турындагы нигезләмә һәм районның муниципаль хокукый актлары нигезендә гамәлгә ашырыла...».

1.10. 12 статьяны яңа редакциядә бәян итәргә: «12 Статья. Халыкның жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда турыдан-туры катнашу формалары.

1.Халык турыдан-туры жирле үзидарәне гамәлгә ашыра һәм жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда түбәндәге рәвешләрдә катнаша:

- 1) жирле референдум;
- 2) муниципаль сайлаулар;
- 3) депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затын чакыртып алу буенча тавыш бирү, муниципаль район чикләрен үзгөртү, муниципаль районны үзгөртөп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирү;
- 4) муниципаль районның вәкилләклә органы вәкаләтләрен башкаручы гражданныр жыены;
- 5) гражданныр жыены;
- 6) гражданнырның хокукый инициативасы;
- 7) территориаль ижтимагый үзидарә;
- 8) ачык тыңлаулар, ижтимагый фикер алышулар;
- 9) гражданныр жыелышы;
- 10) гражданныр конференциясе (делегатлар жыелышы);
- 11) гражданнырны сораштыру;
- 12) жирле үзидарә органнарына гражданныр мөрәжәгатьләре;
- 13) жирле әһәмияттәге иң мөһим мәсьәләләр буенча халык фикер алышуы;
- 14) ижтимагый (консультатив) советлар төзү;
- 15) инициативалы проектлар;
- 16) халык тарафыннан жирле үзидарәне турыдан-туры гамәлгә ашыруның һәм Россия Федерациясе Конституциясенә, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга һәм башка

федераль законнарга, Татарстан Республикасы законнарына каршы килми торган башка рәвешләре.».

1.11. 13 статьяның исемен «Жирле референдум» нан «13 статья. Жирле референдум һәм муниципаль сайлаулар» дип үзгәрттергә .

1.12. 13 статьяны яңа редакциядә баян итәргә: «13 Статья. Жирле референдум һәм муниципаль сайлаулар.

1. Турыдан-туры жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү максатыннан жирле референдум үткәрелә.

2. Жирле референдум «Россия Федерациясе гражданны сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» 2002 елның 12 июнендәге 67-ФЗ номерлы Федераль законда һәм «Жирле референдум турында» 2004 елның 24 мартындагы 23-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законнда, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, муниципаль районның бөтен территориясендә уздырыла.

3. Жирле референдум билгеләү турындагы карар муниципаль районның вәкилләклә органы тарафыннан кабул ителә:

1) жирле референдумда катнашу хокукына ия булчы Россия Федерациясе гражданны тарафыннан тәкъдим ителгән инициатива буенча;

2) уставлары федераль законда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда теркәлгән һәм сайлауларда һәм референдумда катнашуны күздә тоткан сайлау берләшмәләре, башка ижтимагый берләшмәләр күрсәткән инициатива буенча;

3) муниципаль районның вәкилләклә органы һәм жирле администрация башлыгы инициативасы буенча, алар тарафыннан бергәләп тәкъдим ителгән.

4. Әлеге статьяның 3 өлешендәге 2 пунктында күрсәтелгән гражданны сайлау берләшмәләре, башка ижтимагый берләшмәләр инициативасы буенча жирле референдумны билгеләү шарты булып әлеге инициативага ярдәм итү өчен имзалар жыю тора, алар саны район территориясендә теркәлгән референдумда катнашучылар саныннан биш процент тәшкил итәргә, әмма 25 имзадан да ким булмашка тиеш.

Референдум үткәрү инициативасы әлеге статьяның 3 өлешендәге 2 пунктында күрсәтелгән гражданны сайлау берләшмәләре, башка ижтимагый берләшмәләр тарафыннан күрсәтелгән һәм федераль законда һәм аның нигезендә кабул ителә торган Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелә.

Референдум үткәрү инициативасы муниципаль районның вәкилләклә органы һәм жирле администрация башлыгы белән берлектә муниципаль район вәкилләклә органының һәм жирле администрация башлыгының хокукый

актлары белән рәсмиләштерелә.

5. Муниципаль районның вәкиллекле органы жирле референдумны муниципаль районның вәкиллекле органына жирле референдум билгеләнә торган документлар кәргән көннән 30 көн эчендә билгеләргә тиеш.

Жирле референдум муниципаль районның вәкиллекле органы тарафыннан билгеләнгән срукта билгеләнмәгән очракта, референдум гражданнар, сайлау берләшмәләре, муниципаль район башлыклары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы Сайлау комиссиясе яисә прокурор мөрәжәгәте нигезендә суд тарафыннан билгеләнә. Суд билгеләгән жирле референдум муниципаль районның сайлау комиссиясе тарафыннан оештырыла, ә аны үткәрүне тәмин итү Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенә башкарма органы яисә жирле референдум үткәрүне тәмин итү йөкләнгән башка орган тарафыннан гамәлгә ашырыла.

6. Жирле референдумда яшәү урыны муниципаль район чикләрендә урнашкан Россия Федерациясе гражданнары катнаша ала. Россия Федерациясе гражданнары яшерен тавыш бирүдә гомуми тигез һәм турыдан-туры ихтыяр белдерү нигезендә жирле референдумда катнаша.

7. Жирле референдумда кабул ителгән тавыш бирү нәтижәләре рәсми рәвештә басылып чыгарга (халыкка житкереләргә) тиеш.

8. Жирле референдумда кабул ителгән карар муниципаль район территориясендә мәжбүри үтәләргә тиеш һәм дәүләт хакимиятенә нинди дә булса органнары, аларның вазыйфаи затлары яисә жирле үзидарә органнары тарафыннан раслануга мохтаж түгел.

9. Жирле үзидарә органнары жирле референдумда кабул ителгән карарның муниципаль район уставында билгеләнгән вәкаләтләргә чикләү нигезендә үтәләшен тәмин итәләр.

10. Жирле референдум үткәрү, шулай ук жирле референдумда кабул ителгән карарга гражданнар, жирле үзидарә органнары, прокурор, федераль закон белән вәкаләтле дәүләт хакимияте органнары тарафыннан суд тәртибендә шикаят биреләргә мөмкин.

11. Жирле референдумда катнашу өчен гражданнарның хокуклары гарантияләре, шулай ук жирле референдумны эерләү һәм үткәрү тәртибе Федераль закон һәм Россия Федерациясе субъектларының аның нигезендә кабул ителә торган законнары белән билгеләнә.

12. Муниципаль сайлаулар депутатлар, жирле үзидарәнен сайланулы органы әгъзаларын, жирле үзидарәнен сайланулы вазыйфаи затларын яшерен тавыш биргәндә гомуми тигез һәм турыдан-туры сайлау хокукы нигезендә сайлау максатларында үткәрелә.

13. Муниципаль сайлаулар муниципаль район уставында каралган

срокларда муниципаль районның вәкиллекле органы тарафыннан билгеләнә. Муниципаль сайлауларны билгеләү турындагы карар 90 көннән дә соңга калмыйча һәм тавыш бирү көненә кадәр 80 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш. Күрсәтелгән карар массакүләм мәгълүмат чараларында рәсми рәвештә кабул ителгән көннән 5 көннән дә соңга калмыйча басылып чыгарга тиеш. Федераль законнарда, 2007 елның 7 маендагы 21-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Сайлау Кодексында билгеләнгән очракларда, муниципаль сайлаулар муниципаль районның тиешле сайлау комиссиясе яисә суд тарафыннан билгеләнә.

14. Муниципаль сайлауларны үткәргәндә гражданнарның сайлау хокуклары гарантияләре, муниципаль сайлаулар нәтижәләрен билгеләү, әзерләү, үткөрү, билгеләү һәм аларның нәтижәләрен билгеләү тәртибе Федераль закон һәм аның нигезендә кабул ителә торган Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнә. Татарстан Республикасы законы белән «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә муниципаль сайлауларны үткәргәндә кулланыла ала торган сайлау системалары төрләре һәм аларны куллану тәртибе билгеләнә. Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән сайлау системалары төрләре нигезендә муниципаль район Уставы белән әлеге муниципаль районда муниципаль сайлауларны үткәргәндә кулланыла торган сайлау системасы билгеләнә. Әлеге статьяда сайлау системасы астында кандидатны, кандидатларны сайланган дип тану шартлары, депутат мандатларын бүлүгә кертелгән кандидатлар исемлекләрен, шулай ук кандидатлар исемлекләре һәм кандидатлар исемлекләре эчендә депутат мандатларын бүлү тәртибе аңлана.

15.«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә, Татарстан Республикасы Законы белән, муниципаль районда сайлаучылар санына, муниципаль район төренә һәм башка шартларга бәйле рәвештә муниципаль районда сайлау системалары төрләрен куллану шартлары билгеләнергә мөмкин.

16. Муниципаль районның вәкиллекле органында сайланган депутат мандатларының бер өлеше сәяси партияләр (аларның төбәк бүлекчәләре яки башка структур бүлекчәләре) күрсәткән кандидатлар исемлекләре арасындагы сайлаулар турындагы законнар нигезендә бүленсә, кандидатлар исемлекләренең һәркайсында алынган тавышларга пропорциональ рәвештә, кандидатларның күрсәтелгән исемлекләре арасында 10 депутат мандаты бүленергә тиеш.

17. Муниципаль сайлаулар нәтижеләре рәсми рәвештә басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) тиеш.».

1.13. 27 статьяның исемен «Халыкның жирле үзидарәне турыдан-туры гамәлгә ашыруының һәм аны гамәлгә ашыруда катнашунуның башка рәвешләре» нән «27 статья. Депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы эгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затын чакыртып алу буенча тавыш бирү, муниципаль район чикләрен үзгәртү, муниципаль районны үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирү» дип үзгәртәргә.

1.14. 27 статьяны яңа редакциядә бәян итәргә «27 Статья. Депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы эгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затын чакыртып алу буенча тавыш бирү, муниципаль район чикләрен үзгәртү, муниципаль районны үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирү»

1. Депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы эгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затын чакыртып алу буенча тавыш бирү, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләренә исәпкә алып, жирле референдум үткәрү өчен федераль законда һәм аның нигезендә кабул ителә торган Татарстан Республикасы Законнда билгеләнгән тәртиптә, халык инициативасы белән үткәрелә.

2. Депутатны, жирле үзидарәнең сайланулы органы эгъзасын, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затын чакыртып алу өчен нигезләр һәм күрсәтелгән затларны чакыртып алу процедурасы муниципаль район уставы белән билгеләнә.

Депутатны, жирле үзидарәнең сайланулы органы эгъзасын, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затын чакыртып алу өчен нигез булып бары тик суд тәртибендә расланган очракта аның конкрет хокукка каршы карарлары яисә гамәлләре (гамәл кылмау) гына хезмәт итә ала.

Депутатны, жирле үзидарәнең сайланулы органы эгъзасын, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затын чакыртып алу процедурасы аңа сайлаучыларга чакыртып алу өчен нигез буларак куелган шартлар буенча аңлатмалар бирү мөмкинлеген тәэмин итәргә тиеш. Депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы эгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты, әгәр чакыртып алу өчен муниципаль районда (сайлау округында) теркәлгән сайлаучыларның яртысыннан да ким булмаган өлеше тавыш бирсә, чакыртып алынган дип санала.

2.1. Муниципаль районның вәкилләклә органында барлык депутат

мандатлары яки депутат мандатларының бер өлеше сайлау берләшмәләре тарафыннан тәкъдим ителгән кандидатларның исемлекләре составында сайланган депутатлар белән алыштырылса, депутатны чакыртыу кулланылмый.

3. Депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затын чакыртып алу буенча тавыш бирү халык инициативасы буенча үткәрелә.

4. Депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затын чакыртып алу буенча тавыш бирү инициативасын тәкъдим итү һәм аны хуплау өчен муниципаль сайлауларда катнашу хокукына ия кимендә 10 кеше булган инициатив төркем төзелә.

5. Инициатив төркем муниципаль район сайлау комиссиясенә инициатив төркемне теркәү турындагы үтенеч белән мөрәжәгать итә. Инициатив төркем үтенечнамәсендә (ходатайство) депутатның, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасының, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затының аны чакыртып алу өчен нигез булып торган конкрет хокукый карарга яисә гамәленә (гамәл кылмавына) күрсәтмә булырга тиеш, ул аның чакыртып алу өчен нигез булып тора, аның фамилиясе, исеме, әтисенең исеме, туган көне һәм урыны, паспортны яки гражданның паспортын алмаштыручы документның номеры һәм датасы, аны биргән органның исеме яисә коды, шулай ук инициатив төркемнең һәр әгъзасының һәм аның исеменнән муниципаль район территориясендә эш итәргә вәкаләтле затларның яшәү урыны күрсәтелгән булырга тиеш. Инициатив төркемнең үтенечнамәсе (ходатайство) күрсәтелгән төркемнең барлык әгъзалары тарафыннан имзаланырга тиеш. Үтенечкә карата әлегә хокукка каршы карар яисә депутатның, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасының, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затының әлегә гамәле (гамәл кылмавы) расланган суд карары кушып бирелергә тиеш.

6. Инициатив төркемне теркәү, депутатны, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасын, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затын чакыртып алу буенча тавыш бирү инициативасы өчен имзалар жью, жыелган имзаларны тикшерү жирле референдум уздыру өчен законда билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

7. Депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затын чакыртып алу буенча тавыш бирү муниципаль районның вәкиллеке органы тарафыннан билгеләнә һәм, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, жирле референдум үткәрү өчен законда билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

8. Муниципаль район сайлау комиссиясе инициатив төркеменен үтенечнамәсен (ходатайство) ри караганда, депутат, жирле үзидарәнен сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнен сайланулы вазыйфаи затын чакыртып алу буенча тавыш бирү билгеләнгәндә, муниципаль районның вәкиллекле органы депутаты аны чакыртып алу өчен нигез буларак куела торган шартлар буенча аңлатмалар бирергә, кирәкле документлар тапшырырга хокуклы. Күрсәтелгән депутат муниципаль район сайлау комиссиясе, муниципаль районның вәкиллекле органы утырышлары уздырылган көнгә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча аларны үткәрү вакыты һәм урыны турында язмача хәбәрлар булырга тиеш.

9. Депутат, жирле үзидарәнен сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнен сайланулы вазыйфаи заты аны чакыртып алу буенча тавыш бирүне уздырганда, сайлаучыларга аны чакыртып алу өчен нигез буларак тәкъдим ителә торган шартлар буенча аңлатмалар бирү максатларында инициативалы төркем белән тигез нигезләрдә агитация алып бару хокукына ия.

10. Депутат, жирле үзидарәнен сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнен сайланулы вазыйфаи заты тиешле сайлау округында теркәлгән сайлаучыларның яртысыннан да ким булмаган өлеше чакыртып алынган дип санала.

11. Муниципаль район сайлау комиссиясе депутат, жирле үзидарәнен сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнен сайланулы вазыйфаи затын чакыртып алу буенча тавыш бирүгә рәсми йомгак ясаганнан соң 5 көн эчендә инициативалы төркемгә, вәкиллеке язмача хәбәр итә: аны чакыртып алу буенча тавыш бирү нәтижәләре турында муниципаль район Советы һәм муниципаль районның вәкиллекле органы тиешле депутаты чыгыш ясагы турында.

12. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда каралган очракларда, муниципаль район чикләрен үзгәрткәндә, муниципаль районны үзгәртеп корганда халыкның ризалыгын алу, муниципаль район чикләрен үзгәртү, муниципаль районны үзгәртү мәсьәләләре буенча тавыш бирү үткәрелә.

13. Муниципаль районның чикләрен үзгәртү, муниципаль районны үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирү муниципаль районның бөтен территориясендә яисә аның территориясендә бер өлешендә «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясындагы 2 һәм 3 өлешләре нигезендә уздырыла.

14. Муниципаль район чикләрен үзгәртү, муниципаль районны

үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирү муниципаль районның вәкиллекле органы тарафыннан билгеләнә һәм федераль законда һәм аның нигезендә кабул ителә торган Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән үзенчәлекләренә исәпкә алып үткәрелә. Бу очракта дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары, дәүләт яки муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар тарафыннан агитация үткәрүне тыючы федераль закон, Татарстан Республикасы законы нигезләмәләре, шулай ук референдумда кабул ителгән карарның юридик көчен билгели торган нигезләмәләр кулланылмый.

15. Муниципаль район чикләрен үзгәртү, муниципаль районны үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирү, әгәр анда муниципаль районда яшәүчеләрнең яртысыннан артыгы яки муниципаль районның сайлау хокукына ия булган өлешендә катнашса, узган дип санала. Муниципаль район чикләрен үзгәртүгә халыкның ризалыгы, муниципаль районны үзгәртеп кору, әгәр күрсәтелгән үзгәрешләр өчен үзгәртеп кору муниципаль район яки муниципаль район өлешендә тавыш бирүдә катнашкан халыкның яртысыннан артыгы тавыш бирсә, алынган дип санала.

16. Депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затын чакыртып алу буенча тавыш бирү нәтижәләре, муниципаль район чикләрен үзгәртү, муниципаль районны үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирү нәтижәләре һәм кабул ителгән карарлар рәсми рәвештә басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) тиеш.».

1.15. Түбәндәгә эчтәлектәгә 27.1 статьясы белән тулыландырырга «27.1 Статья. Муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы вәкаләтләрән гамәлгә ашыручы гражданныр жыены

1. Сайлау хокукына ия халык саны 100 кешедән артмаган муниципаль район жирлегендә жирле әһәмияттәгә мәсьәләләренә хәл итү өчен гражданныр жыены үткәрелә. Сайлау хокукына ия халык саны 100 һәм 300 кешедән артмаган муниципаль район жирлегендә әлегә Устав нигезендә жирле әһәмияттәгә мәсьәләләренә хәл итү өчен гражданныр жыены үткәрелергә мөмкин. Гражданныр жыены сайлау хокукына ия муниципаль район жирлегендә яшәүчеләрнең яртысыннан артыгы катнашуында хокуклы санала.

2. Гражданныр жыены муниципаль район жирлегенә вәкиллекле органы вәкаләтләрән, шул исәптән муниципаль район жирлегенә вәкиллекле органы вәкаләтләрән гамәлгә ашыра.

3. Гражданныр жыены муниципаль район Башлыгы тарафыннан мөстәкыйль рәвештә яисә 10 кешедән дә ким булмаган авыл жирлегә халкы

төркеме инициативасы белән чакырыла ала.

3.1. Гражданнар жыенын оештыру һәм үткөрү тәртибе муниципаль район жирлегенең вәкиллекле органы тарафыннан кабул ителгән «Муниципаль район жирлеге составына керүче торак пунктларда гражданнар жыенын эзерләү һәм үткөрү тәртибе турында» Нигезләмә белән билгеләнә.

Нигезләмә муниципаль район жирлегендә яшәүчеләргә халык жыенын үткөрү вакыты һәм урыны турында алдан хәбәр итүне, муниципаль хокукий акт проекты һәм гражданнар жыенын хәл итүгә чыгарылган мәсьәләләр буенча материаллар белән алдан танышуны, муниципаль район жирлегендә яшәүчеләрнең гражданнар жыенында катнашуын тәмин итә торган башка чараларны күз алдында тотарга тиеш.

4. Жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затларының гражданнар жыенында катнашуы мәжбүри.

5. Гражданнар жыенында муниципаль район жирлеге башлыгы яисә гражданнар жыены тарафыннан сайланучы башка зат рәислек итә.

6. Гражданнар жыенында катнашучыларның яртысыннан артыгы тавыш бирсә, халык жыены карары кабул ителгән дип санала.

7. Гражданнар жыенында кабул ителгән карарлар муниципаль район жирлеге территориясендә мәжбүри үтәлергә тиеш.

8. Жирле үзидарә органнары һәм жирле үзидарәнең вазыйфаи затлары гражданнар жыенында кабул ителгән карарларның муниципаль район жирлеге Уставы белән билгеләнгән вәкаләтләр бүлешүгә бәйлә рәвештә үтәлешен тәмин итәләр.

9. Гражданнар жыенында кабул ителгән карарлар рәсми басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) тиеш.».

1.16. Түбәндәге эчтәлектәге 27.2 статья белән тулыландырырга «27.2 статья. Гражданнар жыены.

1. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда каралган очракларда гражданнар жыены үткәрелергә мөмкин:

1) күрсәтелгән торак пункт территориясен муниципаль районның башка жирлеге территориясенә кертүгә китерә торган күрсәтелгән торак пункты кергән муниципаль район жирлеге чикләрен үзгәртү мәсьәләсе буенча торак пунктта;

2) муниципаль район жирлегенең вәкиллекле органы вәкаләтләре күрсәтелгән муниципаль районның чикләрен үзгәртү, үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча гражданнар жыены тарафыннан гамәлгә ашырыла торган муниципаль район жирлегендә;

3) муниципаль районның вәкиллекле органы вәкаләтләрен гамәлгә

ашыручы муниципаль район жирлегендө гражданныр жыены гамэлгә ашырыла, эгәр сайлау хокукына ия муниципаль район жирлегендө яшәүчеләрнең саны муниципаль районның вәкиллекле органын төзү турындагы мәсьәлә буенча 100 кешедән артык булса, аның саны һәм вәкаләтләре чоры турында;

4) муниципаль район жирлегендө вәкиллекле органы вәкаләтләре гражданныр жыены тарафыннан гамэлгә ашырыла торган жирлектә үзара салым акчаларын кертү һәм алардан файдалану мәсьәләсе буенча;

4.1. муниципаль район жирлеге составына керүче яисә муниципаль район чикләрендә урнашкан торак пунктта әлеге торак пункт территориясендә гражданнырның үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча;

5) жирлекара территориядә урнашкан торак пунктта, яңа төзелгән муниципаль район жирлеген төзү турында халык инициативасын тәкъдим итү максатларында, шулай ук яңа төзелгән муниципаль районның яңа төзелгән жирлегендә, эгәр аның сайлау хокукына ия халкы саны 300 кешедән артмаса, яңа төзелгән муниципаль районның жирле үзидарә органнары структурасын билгеләү мәсьәләсе буенча, яңа төзелгән муниципаль районның жирле үзидарә органнары структурасын билгеләү мәсьәләсе буенча, 300 кешедән дә артмаска тиеш.;

6) муниципаль район жирлегендә, эгәр муниципаль район авыл жирлегендә халык саны 100 кешедән артмаса, муниципаль район жирлеген бетерү турындагы мәсьәлә буенча авыл халкы тыгызлыгы түбән булган территориядә яисә арзанлы жирлектә урнашкан урында;

7) авыл торак пункттында иске авыл торак пункты кандидатурасын тәкъдим итү мәсьәләсе буенча, шулай ук иске авыл торак пунктының вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату мәсьәләсе буенча.

1.1. Авыл торак пункттында гражданныр жыены шулай ук муниципаль хезмәт турында Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәргәндә конкурс комиссиясе составына кандидатуралар тәкъдим итү максатларында үткәрелергә мөмкин.

2. Әлеге статьяда каралган гражданныр жыены анда торак пунктта яки муниципаль район жирлегендә яшәүчеләрнең яртысыннан артыгы катнашуда хокуклы. Торак пунктта бер үк вакытта әлеге торак пунктта яшәүчеләрнең сайлау хокукына ия яртысыннан артыгының бергә булу мөмкинлеге булмаса, күрсәтелгән торак пунктка кәргән муниципаль район жирлеге Уставы нигезендә гражданныр жыены этаплап, гражданныр жыенын үткәрү турында Карар кабул ителгәннән соң бер айдан да артмаган срокта үткәрелә. Шулу ук вакытта әлегрәк гражданныр жыенында катнашкан затлар тавыш бирүдә

катнашуның алдагы этапларында катнашмый. Гражданнар жыенында катнашучыларның яртысыннан артыгы тавыш бирсә, халык жыены карары кабул ителгән дип санала.».

1.17. Түбәндәге эчтәлектәге 27.3 статья белән тулыландырырга «27.3. статья. Гражданнарның хокукый инициативасы

1. Гражданнар әлеге Уставта һәм муниципаль район вәкиллеке органының норматив хокукый актында билгеләнгән тәртиптә хокук чыгару инициативасы хокукына ия.

2. Сайлау хокукына ия гражданнар төркеме сайлау хокукына ия булган муниципаль район халкы саныннан 3 проценттан артмаган санда хокукый инициатива белән чыгыш ясарга мөмкин.

3. Хокукый инициативаны гамәлгә ашыру максатларында муниципаль район гражданнары хокуклы:

- яшәү (эш) урыны буенча гражданнар жыелышларын һәм хокукый чыгару инициативасы турында фикер алышу һәм тәкъдим итү буенча башка күмәк чаралар оештырырга һәм үткәргә;

- хокукый инициативаны тәкъдим итүгә ярдәм итү өчен имзалар жыю буенча инициативалы төркемнәр булдыру;

- муниципаль районда яшәүчеләрнең имзаларын жыю һәм законнарга каршы килми торган ысуллар белән хокукый инициативаны тәкъдим итү өчен агитация алып бару.

4. Муниципаль район жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары гражданнарга хокукый инициативаны гамәлгә ашыруда ярдәм итәргә тиеш.

5. Гражданнарның хокукый чыгару инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертелгән муниципаль хокукый акт проекты муниципаль районның вәкиллеке органы, аның ачык утырышында муниципаль район башлыгы яисә муниципаль районның жирле администрациясе башлыгы тарафыннан әлеге уставта билгеләнгән компетенциясе нигезендә аны керткән көннән өч ай эчендә мәжбүри каралырга тиеш.

6. Гражданнарның хокукый чыгару инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертелгән муниципаль норматив акт проектына карау процедурасы муниципаль районның вәкиллеке органы регламенты, муниципаль район башлыгының, муниципаль район жирле администрациясенең норматив хокукый акты белән билгеләнә.

7. Гражданнарның хокукый инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертелгән муниципаль хокукый акт проектына карау нәтижеләре буенча кабул ителгән дәлилләнгән карар рәсми рәвештә аның инициатив төркеменә кәргән гражданнарга язма рәвештә житкерелергә тиеш.».

1.18. Түбәндәге эчтәлектәге 27.4 статья белән тулыландырырга «27.4. статья. Муниципаль районның Ижтимагый (консультатив) советлары.

1. Жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча карарлар эшләгәндә һәм гамәлгә ашырганда, жирле үзидарә органнары эшчәнлегенә жәмәгать контролен гамәлгә ашырганда, халыкның ихтыяжларын һәм мәнфәгатьләрен исәпкә алу максатларында муниципаль районның ижтимагый советы барлыкка килә.

2. Муниципаль районның ижтимагый Советы муниципаль районда яшәүчеләр, ижтимагый берләшмәләр һәм муниципаль районның башка коммерцияле булмаган оешмалары вәкилләре эшчәнлегендә ирекле катнашу нигезендә формалаша.

3. Муниципаль районның ижтимагый советын формалаштыру тәртибе, аның утырышларын үткәрү һәм карарлар кабул итү тәртибе, муниципаль районның ижтимагый советы эшчәнлегенә мәгълүмат бирү, консультация бирү һәм башка мәсьәләләр буенча муниципаль район жирле үзидарә органнарының хокуклары, бурычлары һәм жаваплылыгы, аны жиберү процедурасы, шулай ук аны оештыру һәм эшчәнлекнең башка мәсьәләләре муниципаль районның вәкилләкле органы тарафыннан расланган нигезләмә белән билгеләнә.

4. Башка ижтимагый (консультатив) Советлар муниципаль районның жирле үзидарә органнарында аларның карарлары нигезендә барлыкка килергә мөмкин.

5. Ижтимагый (консультатив) советларда эш ижтимагый башлангычларда алып барыла.».

1.19. Түбәндәге эчтәлектәге 27.5 статьясы белән тулыландырырга: «27.5 статья Инициативалы проектлар.

1.Инициативалы проектларны тәкъдим итү, кертү, фикер алышу, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны уздыру тәртибе вәкилләкле орган (вәкилләкле орган вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы гражданнар жыены) тарафыннан билгеләнә.

2.Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар хисабына финанс ярдәме алу өчен тәкъдим ителә торган инициативалы проектларга карата инициативалы проектлар, инициативалы проектларны карау тәртибе, шул исәптән аларга ярдәм итүдән баш тарту өчен нигезләр, мондый инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алу тәртибе һәм критерийлары Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының Норматив хокукый акты нигезендә билгеләнә.».

1.20.28 статьяның 2 өлешен яңа редакциядә бәян итәргә:

«2. Район Советының рәсми исеме - «Совет Тюлячинского муниципального района Республики Татарстан». Кыскартылган исеме: «Совет района». Район Советының татар телендә рәсми исеме: «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Советы».

1.21. 31 статьяны яңа редакциядә бәян итәргә: «31 статья. Район Советы депутаты статусы.

1. Район депутаты вәкаләтләре аны жирлек башлыгы яисә жирлекнең вәкиллекле органы депутатлары арасыннан район Советы депутаты итеп сайлаган көннән башлана һәм яңа чакырылыш район Советы эшли башлаган көннән туктала. Рус телендә вәкиллекле орган депутатының рәсми исеме: «Депутат Совета Тюлячинского муниципального района Республики Татарстан». Вәкиллекле орган депутатының татар телендәге рәсми исеме: «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Советы депутаты».

2.«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 35 статьясындагы 1 өлеше нигезендә муниципаль район составына керүче жирлекләр башлыкларыннан һәм күрсәтелгән жирлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларыннан торган район Советы депутатының вәкаләтләре муниципаль район составына керүче жирлек башлыгы вазыйфасына керешкән көннән яисә әлегә жирлек составына әлегә жирлек керә торган жирлекнең вәкиллекле органы депутаты сайланган көннән башлап, яңа сайланган жирлек башлыгы вазыйфасына кергән яисә әлегә жирлекнең район Советы составына чираттагы сайлануы турындагы карар үз көченә кергән көннән туктатыла.

3.Район Советы депутаты, әлегә Уставта билгеләнгән очрактан тыш, депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт вазыйфаларын башкару белән берләштереп гамәлгә ашыра.

Район Советы депутатына, үз вәкаләтләрен даими булмаган нигездә гамәлгә ашыру өчен, аена өч эш көненә эш урынын (вазыйфасын) саклап калу гарантияләнгән.

4. Депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы эгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләренә, тьюларны, бурычларны үтәргә тиеш. Депутатның, жирле үзидарәнең сайланулы органы эгъзасының, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затының вәкаләтләре «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда, «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм башка затлар чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп торы турында»

2012 елның 3 декабрдәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда, «Аерым категориядәге затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертмнәр) ачуны һәм счетлар (кертмнәр) булдыруны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында» 2013 елның 07 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль законда, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда, башкасы каралмаган булса, билгеләнгән чикләүләренә, тыюларны, бурычларны үтәмәгәндә вакытыннан алда туктатыла.

5. Район Советы депутатына үз вәкаләтләрен Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, әлеге устав, район Советы карарлары нигезендә каршылыксыз гамәлгә ашыру өчен шартлар тәмин ителә.

6. Район Советы депутаты район Советы раслаган Депутатлар этикасы кагыйдәләрен үтәргә тиеш, алар депутатның түбәндәге йөкләмәләрен үз эченә ала:

1) шәхсән яисә аның якын туганнарына кагылышлы мәсьәләләренә хәл иткәндә жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданнар эшчәнлегенә йогынты ясау өчен депутат статусыннан файдаланмаса;

2) депутат бурычларын объектив башкаруда шик тудырырлык үз-үзенә тотыштан тыелырга, шулай ук аның абруена яисә район Советы абруена зыян китерергә сәләтле конфликтлы хәлләр булдырмаса;

3) мәнфәгатьләр конфликты барлыкка килү куркынычы янаганда - шәхси кызыксыну депутат бурычларын объектив үтәүгә йогынты ясый яисә йогынты ясый ала торган вәзгыять, - бу хакта район Советына хәбәр итәргә һәм аның әлеге конфликтны булдырмауга яисә жайга салуга юнәлдерелгән карарын үтәргә тиеш;

4) район Советында билгеләнгән халык алдында чыгыш ясау кагыйдәләрен үтәргә;

5) депутат эшчәнлегенә белән бәйле булмаган максатларда, Федераль закон нигезендә конфиденциаль характердагы белешмәләргә кертелгән, депутат вазыйфаларын үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган мәгълүматларны таратмаса һәм кулланмаса;

6) физик һәм юридик затлардан (бүләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, хезмәт күрсәтүләр, күнел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары һәм башка бүләкләүләр) депутат вазыйфаларын үтәүгә бәйле рәвештә акчалата бүләк алмаса;

7. Үз вәкаләтләрен даими нигездә башкаручы район Советы депутаты хокуклы түгел:

1) эшмәкәрлек эшчәнлегә белән шәхсэн яки ышанычлы затлар аша шөгыйльләнергә;

2) түбәндәге очрақлардан тыш, коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга:

а) сәяси партия белән идарә итүдә, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан түләүсез нигездә катнашу, башка ижтимагый оешма, торак, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыелышында, күчемсез мөлкәт милекчеләре ширкәтендә катнашу;

б) жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия белән идарә итүдә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән сайланулы орган тарафыннан) түләүсез нигездә катнашу, Россия Федерациясе субъекты законында билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфай затына (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесенә) алдан хәбәр итеп, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез мөлкәт милекчеләре ширкәтенең съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыелышында катнашу

в) Россия Федерациясе субъекты муниципаль берәмлекләре Советында, муниципаль берәмлекләренә башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү;

г) идарә органнарында һәм оешманың ревизия комиссиясендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә күрсәтү, муниципаль берәмлек гамәлгә куючы (катнашучы) булып торган муниципаль хокукый актлар нигезендә, муниципаль берәмлек исеменнән оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә;

д) федераль законнарда каралган башка очрақлар;

3) башка түләүле эшчәнлек белән шөгыйльләнергә, мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш. Шул ук вакытта укытучылык, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек, әгәр Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсе яисә Россия Федерациясе законнары белән башкасы каралмаган булса, чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана алмый;

4) идарә органнары, попечительләр яки күзәтү советлары, коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган чит ил оешмалары һәм Россия Федерациясе территориясендә гамәлдә булган аларның структур бүлекчеләре составына

керергә, әгәр Россия Федерациясенен халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса.

8. Даими нигездә биләп торучы муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар тәкъдим итәргә тиеш:

8.1. Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә, үз керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр.

8.2. жир кишәрлеге, башка күчемсез мөлкәт объекты, транспорт чарасы, кыйммәтле кәгазьләр, акцияләр (оешмаларның устав (тупланма) капиталларында катнашу өлешләре, пайлар) сатып алу буенча һәр алыш-биреш буенча үз чыгымнары, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнары турында белешмәләр, алыш-биреш суммасы әлеге затның һәм аның хатынының (иренен) алыш-биреш башкарылганчы соңгы өч елдагы гомуми керемәннән артып китсә һәм алыш-биреш башкарылган акчаларны алу чыганаclarы турында.

8.3. Депутат, жирле үзидарәнен сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнен сайланулы вазыйфаи заты тарафыннан коррупциягә каршы тору турында Россия Федерациясе законнары нигезендә тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, милек һәм милек характерындагы йөкләмәләр турында белешмәләрнен дәрәсләген һәм тулылыгын тикшерү Татарстан Республикасы Президенты карары буенча Татарстан Республикасы Законнда билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

8.4. Әлеге статьяның 3 пункты нигезендә үткәрелгән тикшерү нәтижәсендә «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында» 2012 елның 3 декабрәндәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон, «Аерым категориядәге затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм булдыруны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларынан файдалануны тыю турында» 2013 елның 07 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләренә, тыюларны, бурычларны үтәмәү фактларын ачыкланганда, Татарстан Республикасы Президенты депутат, жирле үзидарәнен сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнен сайланулы вазыйфаи заты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату яисә күрсәтелгән затларга карата тиешле карарны кабул итәргә вәкаләтле

жирле үзидарэ органына яисэ судка башка жаваплылык чараларын куллану турындагы гариза белэн мөрәжәгать итә.

8.5. Жирле үзидарэнең сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарэнең сайланулы вазыйфаи заты, үз керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында дәрәс һәм тулы булмаган белешмәләр биргән депутатка, жирле үзидарэнең сайланулы вазыйфаи затына, әгәр дә бу мәгълүматларны бозып күрсәтү мөһим түгел икән, түбәндәге жаваплылык чаралары кулланылырга мөмкин:

1) кисәтү;

2) депутатны, жирле үзидарэнең сайланулы органы әгъзасын муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органында, жирле үзидарэнең сайланулы органында вазыйфадан азат итү, аның вәкаләтләре вакыты беткәнчә, муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органында, жирле үзидарэнең сайланулы органында вазыйфа биләүдән азат итү;

3) даими нигездә вәкаләтләренә гамәлгә ашырудан азат итү, аның вәкаләтләре вакыты беткәнчәгә кадәр даими нигездә вәкаләтләрен гамәлгә ашыру хокукынан азат итү;

4) муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органында, жирле үзидарэнең сайланулы органында аның вәкаләтләре срогы тәмамланганчы вазыйфаларны биләүне тыю;

5) вәкаләтләре срогы тәмамланганчы даими нигездә вәкаләтләрен үтәүне тыю.

8.6. Депутатка, жирле үзидарэнең сайланулы органы әгъзасына, жирле үзидарэнең сайланулы вазыйфаи затына әлегә статьяның 7.4-1 өлешләрендә күрсәтелгән жаваплылык чараларын куллану турында Карар кабул итү тәртибе Татарстан Республикасы Законы нигезендә муниципаль хокукый акт белән билгеләнә.

8.7. Муниципаль вазыйфаларны биләүче затларның керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә жирле үзидарэ органнарының рәсми сайтларында урнаштырыла яисә муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә торган тәртиптә массакүләм мәгълүмат чараларын бастырып чыгару өчен бирелә

9. Муниципаль район Советы депутаты статусына бәйле чикләүләр «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп тору турында» 2012 елның 03 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнә;

10. Депутатның сайлаучылар белән очрашулары биналарда, махсус билгеләнгән урыннарда, шулай ук йорт эчендәге территорияләрдә уздырыла, аларны үткәрү тормыш белән тәмин итү объектлары, транспорт яки социаль инфраструктура, элемент, жәяүлеләр һәм транспорт чаралары хәрәкәтенә йә гражданнарның торак урыннарына яисә транспорт, яисә социаль инфраструктура объектларына керүенә комачаулык итмәчәк. Мондый очрашулар турында Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнарына яисә жирле үзидарә органнарына хәбәр итү таләп ителми. Шулай ук вакытта депутат күрсәтелгән органнарда аларны үткәрү датасы һәм вакыты турында алдан хәбәр итәргә хокукы.

11. Жирле үзидарә органнары депутатларның сайлаучылар белән очрашуларын үткәрү өчен махсус урыннарны билгеләләр, шулай ук депутатларның сайлаучылар белән очрашуларын үткәрү өчен жирле үзидарә органнары тарафыннан бирелә торган урыннар исемлеген һәм аларны бирү тәртибен билгеләләр.

12. Депутатның сайлаучылар белән очрашулары Россия Федерациясенен жыйылышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындагы законнары нигезендә үткәрелә.

13. Депутатның сайлаучылар белән жыйылышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турында Россия Федерациясе законнары белән билгеләнә торган гавами чара формасында сайлаучылар белән очрашуларын оештыруга яисә үткәрүгә комачаулау Россия Федерациясе законнары нигезендә административ жаваплылыкка китерә.

14. Район Советы депутаты вәкаләтләре түбәндәге очракларда вакытыннан алда туктатыла:

- 1) үлем;
- 2) үз теләге белән отставкалар;
- 3) суд тарафыннан эшкә сәләтсез яисә чикләнгән сәләтле дип тану;
- 4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип тану яисә вафат булган дип игълан итү;
- 5) судның гаепләү карарының үз көченә керүе;
- 6) Россия Федерациясеннән читкә даими яшәү урынына чыгу;
- 7) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил гражданы - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгын туктату, аның нигезендә чит ил гражданы чит дәүләт органнарына сайланьрга, аларга чит дәүләт гражданлыгы алырга йә яшәүгә рөхсәт яисә Россия Федерациясе гражданының Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булып тормаган чит ил дәүләте территориясендә даими яшәү хокукын раслый торган башка документ яисә башка документ алырга

хокуклы, аның нигезендә чит ил гражданлыгы булган Россия Федерациясе гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы;

8) сайлаучылар фикере;

9) район Советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;

10) хәрби хезмәткә чакырылу яки аны алыштыручы альтернатив граждан хезмәтенә жибәрү;

11) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләргә үтәмәү;

12) федераль законнарда билгеләнгән башка очрақларда.

15. Район Советы депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында район Советы карары вәкаләтләргә вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча, ә бу нигез муниципаль район Советы утырышлары арасында барлыкка килгән очрақта, - шундый нигез барлыкка килгән көннән алып өч айдан да соңга калмыйча кабул ителә.

16. Әлеге статьяның 13 пунктының 1-7, 10 һәм 11 бүлекләрендә күрсәтелгән очрақларда район Советы депутаты вәкаләтләрен туктату турында карар район Советы тарафыннан кабул ителә, анда район Советы депутаты вәкаләтләрен туктату көне билгеләнә.

17. Әлеге статьяның 13 пунктының 8 бүлегендә каралган очрақта район Советы депутаты вәкаләтләргә чакыртып алу буенча тавыш бирү нәтижеләре рәсми басылып чыккан көннән район Советы депутаты вәкаләтләргә туктатыла.

18. Әлеге статьяның 13 пунктының 9 бүлегендә каралган очрақта район Советы депутаты вәкаләтләргә район Советы вәкаләтләргә вакытыннан алда туктатылган көннән туктатыла.

19. Депутат, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты, муниципаль вазыйфаны биләп торучы башка зат вәкаләтләргә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләргә үтәмәгән очрақта вакытыннан алда туктатыла.

Депутат, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты, муниципаль вазыйфаны биләп торучы бүтән зат вәкаләтләргә «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда, «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының «Аерым категориядәге затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм счетлар (кертемнәр) булдыруны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны тую турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль законда, «Россия Федерациясе

территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм булдыруны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны, бурычларны үтәмәгәндә вакытыннан алда туктатыла.

1.22. 36 статьяны 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 өлешләр белән тулыландырырга, түбәндәге эчтәлекле:

«5. Сәяси партияләр (аларның региональ бүлекләре яисә башка структур бүлекчәләре) тарафыннан күрсәтелгән кандидатлар исемлекләре составында сайланган район Советы депутатлары, әлеге статьяның 7 өлешендә каралган очрактан тыш, депутат берләшмәләренә (фракцияләргә) (алга таба текст буенча - фракциягә) керә. Фракция кандидатларның тиешле исемлеге составында сайланган барлык депутатларны (депутатны) үз эченә ала. Фракцияләргә шулай ук бермандатлы яки күпмандатлы сайлау округлары буенча сайланган депутатлар һәм әлеге статьяның 7 өлешендә күрсәтелгән сәяси партия (аның төбәк бүлеге яки башка структур бүлекчәсе) кандидатлары исемлеге составында сайланган депутатлар (депутат) керә ала.

6. Фракцияләренең эшчәнлеге тәртибе Татарстан Республикасы законы һәм (яки) регламент яисә район Советының башка акты белән билгеләнә.

7. Сәяси партия эшчәнлеге юкка чыгарылуга яисә аның фракциясе эшчәнлеген үзгәртеп оештыруга бәйле рәвештә туктатылган очракта, шулай ук әлеге фракциядә депутатлар әгъзалыгы тиешле язмадагы юридик затларның бердәм дәүләт реестрына кертелгән көннән туктатыла.

8. Сәяси партия (аның төбәк бүлеге яки башка структур бүлекчәсе) күрсәткән кандидатлар исемлеге составында сайланган депутат әлеге статьяның 5 өлеше нигезендә торган фракциядән чыгарга хокуклы түгел. Күрсәтелгән депутат үзе сайланган кандидатлар исемлеге составында сәяси партиянең генә әгъзасы була ала.

9. Бермандатлы яисә күпмандатлы сайлау округы буенча сайланган һәм фракциягә керүче депутат яисә әлеге статьяның 7 өлешендә күрсәтелгән сәяси партия кандидатлары исемлеге составында сайланган депутат һәм фракциягә керә торган депутат гына була ала.

10. Әлеге статьяның 7 өлешендә күрсәтелгән сәяси партиягә кандидатлар исемлеге составында сайланган һәм район Советында үз фракциясенә ия булган сәяси партиягә кергән депутат әлеге фракциягә керә һәм аннан чыгарга хокуклы түгел.

11. Әлеге статьяның 8 - 10 өлешләрендә каралган таләпләрне үтәмәү депутат вәкаләтләрен туктатуга китерә.»

1.23. 38 статьяның 1 өлешен яңа редакциядә бәян итәргә: «1. район Советы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылырга мөмкин, түбәндәге очрақларда:

1) бу очрақта район Советы үз-үзен таркату турында карар кабул итә. Шулай ук вакытта үз-үзен таркату турында карар муниципаль район Уставы белән билгеләнгән тәртиптә кабул ителә;

2) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 73 статьясында каралган нигезләрдә һәм тәртиптә район Советын тарату;

3) муниципаль район Советы депутатларының әлеге составының законсызлыгы турында, шулай икән депутатларның үз вәкаләтләрен туктатуы белән бәйләп рәвештә, Татарстан Республикасы Югары суды карарының үз көченә керүе;

4) «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясындагы 3, 3.1-1, 3.2, 3.3, 4 - 6.2, 7 - 7.2 өлешләре нигезендә гамәлгә ашырыла торган муниципаль район үзгәртеп корылган очрақта, шулай ук муниципаль район бетерелгән очрақта;

б) муниципаль район сайлаучылары санын муниципаль район чикләрен үзгәртү нәтижәсендә килеп чыккан 25 процентка арттыру;

7) гражданның турыдан-туры ихтыяр белдерү юлы белән кабул ителгән карарны гамәлгә ашыру өчен таләп ителә торган муниципаль хокукый актыны бастырып чыгару срогын бозу.».

1.24. 40 статьяның 3 өлешен яңа редакциядә бәян итәргә:

«3. Район Башлыгы вазыйфасының рәсми атамасы - «Глава Тюлячинского муниципального района Республики Татарстан». Вазыйфасының кыскартылган исеме: «Глава района». Татар телендә район Башлыгы вазыйфасының рәсми атамасы: «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Башлыгы».».

1.25. 42 статьяның 4 өлешен яңа редакциядә бәян итәргә: «4. Район башлыгы хокуклы түгел:

1) эшмәкәрлек эшчәнлегенә белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шөгыйльләнәргә;

2) түбәндәге очрақлардан тыш, коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга:

а) сәяси партия белән идарә итүдә, һөнәри берлек органы, шулай икән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан түләүсез нигездә катнашу, башка ижтимагый оешма, торак, торак-

төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми жылышында, күчемсез мөлкәт милекчеләре ширкәтендә катнашу;

б) жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәси партия белән идарә итүдә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән сайланулы орган тарафыннан) түләүсез нигездә катнашу, Россия Федерациясе субъекты законында билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфай затына (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенә югары башкарма органы житәкчесенә) алдан хәбәр итеп, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез мөлкәт милекчеләре ширкәтенә съездында (конференциясендә) яисә гомуми жылышында катнашу

в) Россия Федерациясе субъекты муниципаль берәмлекләре Советында, муниципаль берәмлекләренә башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү;

г) идарә органнарында һәм оешманың ревизия комиссиясендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә күрсәтү, муниципаль берәмлек гамәлгә куючы (катнашучы) булып торган муниципаль хокукий актлар нигезендә, муниципаль берәмлек исемнен оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукий актлар нигезендә;

д) федераль законнарда каралган башка очраklar;

3) башка түләүле эшчәнлек белән шөгыйльләнергә, мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш. Шул ук вакытта укытучылык, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек, әгәр Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсе яисә Россия Федерациясе законнары белән башкасы каралмаган булса, чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданны булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана алмый;

4) идарә органнары, попечительләр яки күзәтү советлары, коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган чит ил оешмалары һәм Россия Федерациясе территориясендә гамәлдә булган аларның структур бүлекчеләре составына керергә, әгәр Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса.

Район Башлыгы «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп тору турында» 2012 елның 3 декабрәндәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон, «Аерым категориядәге затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертәмнәр) ачуны һәм счетлары (кертәмнәре) булуны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны тыю турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләренә, тыюларны, бурычларны үтәргә тиеш.

1.26. 43 статьяны яңа редакциядә бәян итәргә «43 статья. Район Башлығы вәкаләтләре.

1. Район Башлығы:

1) башка муниципаль берәмлекләренң жирле үзидарә органнары, дәүләт хакимияте органнары, гражданнар һәм оешмалар белән мөнәсәбәтләрдә муниципаль район исеменнән эш итә, ышанычнамәсез муниципаль район исеменнән эш итә;

2) муниципаль район Советы эшен оештыра, муниципаль район советы утырышларын чакыра һәм аларга рәислек итә;

3) әлеге уставта билгеләнгән тәртиптә муниципаль район Советы кабул иткән норматив хокукый актларга кул куя һәм халыкка житкерә;

4) үз вәкаләтләре чикләрендә хокукый актлар чыгара;

5) муниципаль район Советының чираттан тыш утырышы чакыруын таләп итәргә хокуклы;

6) муниципаль район Башкарма комитеты Житәкчесе белән контракт төзи;

7) муниципаль район Советы эшендә хәбәрдарлыкны тәмин итү һәм жәмәгәтчелек фикерен исәпкә алу буенча чаралар күрә;

8) гражданнарны кабул итүне, аларның мөрәжәгәтләрен, гаризаларын һәм шикаятләрен карауны оештыра;

9) муниципаль район Советы утырышлары беркетмәләренә кул куя;

10) муниципаль район Советы аппараты эшенә житәкчелек итүне гамәлгә ашыра;

11) муниципаль район Советының контроль вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны координацияли;

12) Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә муниципаль район Советы эшчәнлеген карап тоту һәм тәмин итү өчен муниципаль район бюджетында каралган чыгымнар буенча акча бүлүче булып тора;

13) Закон һәм әлеге Устав нигезендә гражданнарның турыдан-туры ихтыярын белдерү юлы белән кабул ителгән карарны гамәлгә ашыру буенча муниципаль район Советының хокукый актын кабул итүне оештыра;

14) муниципаль район жирле үзидарә органнарының федераль башкарма хакимият органнарының территориаль органнары, башка федераль органнар, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары белән муниципаль район территориясендә эш итүче кирәкле үзара хезмәттәшлеген тәмин итә;

15) муниципаль район исеменнән икътисадый һәм социаль-мәдәни өлкәләрдә хезмәттәшлек турында дәүләт хакимияте органнары, башка муниципаль берәмлекләренң жирле үзидарә органнары белән шартнамәләр һәм килешүләр, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары белән

үзара хезмәттәшлек һәм гамәлләрне координацияләү турында килешүләр һәм килешүләр төзи.;

16) жирле үзидарә органнары тарафыннан жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне һәм федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрне гамәлгә ашыруны тәмин итә;

2. Район башлыгы федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары белән район башлыклары карамагына кертелгән башка вәкаләтләрне, шулай ук әлеге устав, муниципаль район Советы карарлары белән район Башлыгы вәкаләтләрне кертелгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

3. Район Башлыгы вакытлыча булмаган (авыруга яисә отпускка бәйле) очракта, шулай ук район Башлыгы урынбасары булмау сәбәпле (авыруга, отпускка бәйле рәвештә, йә алыштырылмаган вазыйфа (вакантлы вазыйфа), район Башлыгы вәкаләтләрне район Советы карары буенча район Советы утырышында сайлана торган район Советы депутатына вакытлыча йөкләнергә (район Башлыгы вазыйфаларын башкаручы) мөмкин.».

1.27. 44 статьяның 1 өлешендәге 3 пункттын яңа редакциядә баян итәргә:

«3) Территориаль планлаштыру, жирдән һәм башка табигый ресурслардан файдалану, әйләнә-тирә табигый мохитне саклау өлкәсендә:

- районның территориаль планлаштыру документлары, башка шәһәр төзелеше документлары проектларын эзерли һәм район Советы раславына кертә, аларның үтәлешен тәмин итә;

- район территориясендә гамәлгә ашырыла торган шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәмин итүнең мәгълүмати системаларын алып баруны гамәлгә ашыра;

- муниципаль милектә булган жирләрдән рациональ файдалану һәм саклауны планлаштыра һәм оештыра;

- законнар белән билгеләнгән тәртиптә, район Советы карары белән район территориясендә жир кишәрлекләрен бирә һәм ала;

- халыкка экологик хәл турында хәбәр итә, тиешле органнарға предприятиеләрнең, учреждениеләрнең, оешмаларның әйләнә-тирә мохиткә куркыныч тудыручы, табигатьтән файдалану турындагы законнарны бозучы гамәлләре турында хәбәр итә;

- жирлекара характердагы әйләнә-тирә мохитне саклау чараларын оештыра;

- тиешле муниципаль районнар территорияләрендә каты коммуналь калдыкларны жыю (шул исәптән аерым жыю), транспортлау, эшкәртү, утильләштерү, зарарсызландыру, күмү эшчәнлеген оештыруда катнаша;

- район территориясендә дэваллау-савыктыру урыннарын һәм жирле әһәмиятгәге курортларны булдыра, үстерүне һәм саклауны тәэмин итә;

- муниципаль районның авыллара территориясендә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыра;

- 2007 елның 24 июлендәге "Кадастр эшчәнлегенә турында" 221-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Комплекслы кадастр эшләрен башкаруны оештыра;

- район ихтыяжлары өчен ясалма жир кишәрлекләре булдыру өчен кирәкле эшләрен башкаруны тәэмин итә, федераль закон нигезендә ясалма жир участогы төзү турында килешү төзү хокукына ачык аукцион үткәрә;

- жирлек чикләрендә урнашкан жир кишәрлегенә шәһәр төзелеш планын бирә, авыл жирлекләре территориясендә урнашкан капитал төзелеш объектларын төзегәндә, реконструкцияләгәндә объектларны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирә.».

1.28. 45 статьяның 1, 8, 9 өлешен яңа редакциядә бәян итәргә:

«1. Район Башлыгы тәкъдиме белән район Советы тарафыннан депутатлар арасыннан район Башлыгы урынбасары сайлана. Вазыйфаның рәсми атамасы: «Заместитель Главы Тюлячинского муниципального района Республики Татарстан». Вазыйфасының кыскартылган исеме: «Заместитель Главы района». Татар телендә район Башлыгы урынбасары вазыйфасының рәсми атамасы: «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Башлыгы урынбасары».».

8. Даими нигездә эшләүче район Башлыгы урынбасары түбәндәгеләргә хокуклы түгел: 1) эшмәкәрлек эшчәнлегенә белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шөгылләнәргә;

2) түбәндәге очраклардан тыш, коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга:

а) сәясәи партия белән идарә итүдә, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан түләүсез нигездә катнашу, башка ижтимагый оешма, торак, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыелышында, күчәмсез мөлкәт милекчеләре ширкәтендә катнашу;

б) жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәясәи партия белән идарә итүдә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән сайланулы орган тарафыннан) түләүсез нигездә катнашу, Россия Федерациясе субъекты законында билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфай затына (Россия Федерациясе субъекты дәүләт

хакимиятенен югары башкарма органы житәкчесенә) алдан хәбәр итеп, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез мөлкәт милекчеләре ширкәтенен сьездында (конференциясендә) яисә гомуми жыелышында катнашу

в) Россия Федерациясе субъекты муниципаль берәмлекләре Советында, муниципаль берәмлекләренен башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү;

г) идарә органнарында һәм оешманың ревизия комиссиясендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә күрсәтү, муниципаль берәмлек гамәлгә куючы (катнашучы) булып торган муниципаль хокукый актлар нигезендә, муниципаль берәмлек исеменнән оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә;

д) федераль законнарда каралган башка очраklar;

3) башка түләүле эшчәнлек белән шөгылләнәргә, мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш. Шулай ук вакытта укучылык, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек, әгәр Россия Федерациясенен халыкара шартнамәсе яисә Россия Федерациясе законнары белән башкасы каралмаган булса, чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданны булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана алмый;

4) идарә органнары, попечительләр яки күзәтү советлары, коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган чит ил оешмалары һәм Россия Федерациясе территориясендә гамәлдә булган аларның структур бүлекчәләре составына керәргә, әгәр Россия Федерациясенен халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса.

Район башлыгы урынбасары, даими нигездә эшләүче кеше буларак, граждан, административ яки жинаять эше буенча яклаучы яки вәкил (законлы вәкилле очраklarыннан тыш) яки административ хокук бозу турында эш буенча катнаша алмый.

9. Район Башлыгы урынбасарына район Советы депутатларының даими нигездә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы гарантияләрен һәм чикләүләрен билгели торган закон нормалары кагыла.».

1.29. 48 статьяның 1 өлешендәге 5 пунктының 12 абзацын үз көчен югалткан дип танырга.

1.30. 49 статьяның 1 өлешен яна редакциядә бәян итәргә: «1.Район Башкарма комитетын район Башкарма комитеты Житәкчесе житәкли. Вазыйфаның рәсми атамасы: «Руководитель Исполнительного комитета Тюлячиского муниципального района Республики Татарстан». Вазыйфаның кыскартылган исеме «Руководитель Исполнительного комитета района». Татар телендә район Башкарма комитеты Житәкчесе вазыйфасының рәсми

атамасы: «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты Житәкчесе»».

1.31.49 статьяны түбәндәге эчтәлекле 6 өлеш белән тулыландырырга: «6. Аерым оештыру-боеру функцияләрен гамәлгә ашыру өчен район Башкарма комитеты Житәкчесе урынбасарлары бар.

Район Башкарма комитеты Житәкчесе вакытлыча булмаганда (авыруга яки ялга бәйле рәвештә) яки аның үз вазыйфаларын башкару яисә вәкаләтләрен вакытыннан алда туктаткан очракта, аның вәкаләтләрен район Башкарма комитеты турындагы нигезләмәдә билгеләнгән вазыйфаларны бүлү нигезендә район Башкарма комитеты Житәкчесе урынбасарларының берсе вакытлыча башкара.».

1.32. 53 статьяны түбәндәге эчтәлекле 4 өлеш белән тулыландырырга: «4. Район Башкарма комитеты Житәкчесе вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган яки суд карары буенча процессуаль мәжбүри итү чараларын кулланган очракта, аның вәкаләтләре район Башкарма комитеты турындагы нигезләмәдә билгеләнгән бурычларны бүлү нигезендә, муниципаль район Башкарма комитеты Житәкчесе урынбасарларының берсе вакытлыча башкара.».

1.33. 56 статьяны түбәндәге эчтәлекле 7 пункт белән тулыландырырга: «7. Граждан муниципаль берәмлекнең контроль-хисап органы рәисе, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфасына билгеләп куела алмый, ә муниципаль хезмәткәр муниципаль берәмлекнең контроль-хисап органы рәисе, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфасын били алмый, әгәр дә муниципаль берәмлекнең вәкилләкле органы рәисе, муниципаль берәмлек башлыгы, жирле администрация башлыгы, тиешле муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан суд һәм хокук саклау органнары житәкчеләре белән якин туганлык яисә туганлык үзлекләре булган очракта (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, абый-энеләр, апа-сеңелләр, шулай ук иренәң яки хатынының бертуганнары, апа-сеңелләре, ата-аналары).».

1.34. 59 статьяны түбәндәге эчтәлекле 8 өлеш белән тулыландырырга: «8. Муниципаль районның сайлау комиссиясе әгъзалары «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп торы турында» 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон, «Аерым категориядәге затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертәмнәр) ачуны һәм счетлары (кертәмнәре), акчалар һәм кыйммәтле әйберләре саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында»

2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләргә, тыюларны, бурычларны үтәргә тиеш.

1.35. 69 статьяның 1 өлешендәге 2 пунктына түбәндәге сүзләр өстәргә: «эгер федераль законнарда башкача билгеләнмәгән булса;».

1.36. 70 статьяны түбәндәге эчтәлеккә 4 пункт белән тулыландырырга: «4. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә эшқуарлык һәм инвестиция эшчәнлегә субъектлары өчен муниципаль норматив хокукый актларда элек каралган вазыйфаларны яңа яисә үзгәртә торган муниципаль норматив хокукый актлар проектларының жайга салу йогынтысын бәяләү үткәрелә.».

1.37. 73 статьяның 1 өлешен яңа редакциядә баян итәргә: «1. Муниципаль хокукый актлар проектлары район Башлыгы, район Советы депутатлары, район Башкарма комитеты Житәкчесе, территориаль ижтимагый үзидарә органнары, гражданның инициатив төркемнәре, шулай ук районның Контроль-хисап Палатасы, районның финанс-бюджет Палатасы, районның милек һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы тарафыннан аларны алып бару мәсьәләләре буенча кертелә ала. Теләче районы прокуроры тарафыннан үзгәрешләр, өстәмәләр, муниципаль хокукый актларны юкка чыгару турында тәкъдимнәр кертелә.

1.38. 84 статьяның исемен «Район бюджеты» нан «Муниципаль райonda бюджет процессы»на үзгәртәргә.

1.39. 84 статьяны яңа редакциядә баян итәргә: «84 Статья. Муниципаль райonda бюджет процессы.

1. Муниципаль район бюджетын формалаштыру, раслау, үтәү һәм аның үтәлешен контрольдә тоту муниципаль районның жирле үзидарә органнары тарафыннан мөстәкыйль гамәлгә ашырыла. Муниципаль район бюджетын формалаштыру, раслау һәм үтәү тәртибе Россия Федерациясе Бюджет кодексы, федераль законнар һәм алар нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнә.

2. Муниципаль район бюджеты проекты, муниципаль район бюджетын раслау турында муниципаль район Советы карары, аның үтәлеше турында еллык хисап, муниципаль район бюджеты үтәлеше барышы һәм жирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре, муниципаль учреждениеләр хезмәткәрләре саны турында квартал саен, аларның хезмәт хакы өчен түләүгә факттагы чыгымнар күрсәтеп, рәсми бастырып чыгарылырга (халыкка житкереләргә) тиеш.

Муниципаль район бюджеты проектын төзү муниципаль районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексы, федераль законнар, алар нигезендә кабул ителә торган Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

3. Муниципаль район Советының жирле салымнар турында хокукый актларга үзгәрешләр кертү хакында хокукый актлары, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнәрен үзгәртүгә китерә торган, чираттагы финанс елында һәм план чорына үз көченә керә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган хокукый актлары чираттагы финанс елына һәм план чорына жирле бюджет турында карар проекты район Советына кертелгән көнгә кадәр 10 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

4. Муниципаль район Советының чираттагы финанс елына һәм план чорына жирле бюджет турында район Советына карар проекты кертелгәннән соң кабул ителгән, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларының керемнәрен (чыгымнарын) үзгәртүгә китерә торган салымнар һәм жыемнар турында муниципаль район Советының норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертүне күздә тотучы норматив хокукый актларында чираттагы финанс елыннан соң килүче елның 1 гыйнварыннан да соңга калмыйча муниципаль район Советының күрсәтелгән норматив хокукый актларының үз көченә керүе турында нигезләмәләр булырга тиеш.

5. Муниципаль район бюджеты проекты муниципаль район Советының муниципаль хокукый акты нигезендә өч елга (чираттагы финанс елына һәм план чорына) төзелә һәм раслана.

6. Муниципаль район бюджеты проекты муниципаль район Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә һәм срокларда, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләрен үтәп, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм әлеге Уставта кабул ителгән таләпләр нигезендә төзелә.

7. Чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль район бюджеты проектын төзү түбәндәгеләргә нигезләнә:

Россия Федерациясе Президентының Россия Федерациясе Федераль Собраниесенә юллаганының Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә таләпләр) билгели торган нигезләмәләре;

бюджет сәясәтенең төп юнәлешләре һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;

Россия Федерациясе таможня-тариф сәясәтенең төп юнәлешләре;
социаль-иқтисадый үсеш фаразы;

озак вакытлы чорга бюджет фаразы (бюджет фаразы проекты, бюджет фаразына үзгәрешләр кертү проекты);

муниципаль программалар(муниципаль программалар проектлары, күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр проектлары).

8. Муниципаль район бюджеты турындагы карарда бюджет керемнәренә гомуми күләме, бюджет чыгымнарының гомуми күләме, бюджет дефицита (профицита) керә торган бюджетның төп характеристикалары, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Россия Федерациясе субъектлары законнарында, муниципаль район Советының муниципаль хокукый актларында (бюджет турындагы законнардан тыш) билгеләнгән башка күрсәткечләр булырга тиеш.

Муниципаль район Советының муниципаль район бюджеты турындагы карарында, әгәр Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы законнары һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә кабул ителгән муниципаль хокукый актларда билгеләнмәгән булса, авыл жирлекләре бюджетлары арасында керемнәргә бүлү нормативлары булырга тиеш.

9. Муниципаль район бюджеты турындагы карар белән, составлары Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы законнары, муниципаль район Советының муниципаль хокукый актлары нигезендә кабул ителгән Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә билгеләнә торган, күрсәткечләр раслана.

10. Муниципаль район бюджеты турында карар белән

муниципаль район бюджеты керемнәренә баш администраторлары исемлегенә билгеләнә;

муниципаль район бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары исемлегенә;

чыгым төрләренә бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләренә) йә чыгымнарның төрләре классификациясенә чираттагы финанс елына һәм план чорына, шулай ук әлегә Кодекста, Татарстан Республикасы законында, муниципаль районның хокукый актында билгеләнгән очракларда бюджетлар чыгымнары классификациясенә бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары (төркемнәре һәм төркемнәре) буенча, чыгымнар төрләренә һәм (яисә) максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре) төркемнәре, чыгымнар төрләре классификациясенә бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча, шулай ук бюджетлар чыгымнары классификациясенә әлегә Кодекста, Татарстан Республикасы

законында, муниципаль районның хокукый актында билгелэнгән очракларда бүлекләре һәм бүлекчэләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү;

Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнарының ведомство структурасы;

гавами норматив йөкләмәләрне үтәүгә юнәлдерелә торган бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме;

Чираттагы финанс елында һәм план чорында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына башка бюджетлардан алына торган һәм (яисә) бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме;

муниципаль район бюджеты чыгымнарының шартлы рәвештә раслана (расланган) чыгымнарының гомуми күләме район бюджеты чыгымнарының гомуми күләменен кимендә 2,5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбеннән каралган чыгымнарны исәпкә алмыйча), план чорының икенче елында муниципаль район бюджеты чыгымнарының гомуми күләменен кимендә 5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбеннән каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча) бюджет чыгымнарының гомуми күләменен кимендә 2,5 проценты күләмендә;

чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль район бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары;

чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына муниципаль эчке бурычның иң югары чиге шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның иң югары чиген күрсәтеп;

муниципаль район бюджетының Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, муниципаль район Советының муниципаль хокукый актлары белән билгелэнгән башка күрсәткечләре.

11. Муниципаль район бюджеты турындагы карар проекты белән бер үк вакытта район Советына Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә документлар һәм материаллар тапшырыла.

12. Муниципаль район бюджеты проектын төзү муниципаль районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексы, федераль законнар, алар нигезендә кабул ителә торган Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

13. Муниципаль район бюджеты проекты, аны район Советына тапшырганчы, финанс-икътисадый экспертиза узарга тиеш. Муниципаль

район бюджеты проектына экспертиза муниципаль район Советының муниципаль хокукый актында билгелэнгән тәртиптә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләрен үтәп һәм федераль законнарда билгелэнгән үзенчәлекләренә исәпкә алып, муниципаль район контроль-хисап палатасы тарафыннан башкарыла. Муниципаль районның Контроль-хисап палатасы тарафыннан экспертиза үткәрү нәтижәләре буенча бюджет турындагы карар проекты буенча бәяләмә эзерләнә.

13. Муниципаль район Башкарма комитеты муниципаль район бюджеты турындагы карар проектына агымдагы елның 15 ноябрдан дә соңга калмыйча муниципаль район Советы каравына кертә.

14. Муниципаль район бюджеты турында карар проектына карау һәм аны муниципаль район Советының муниципаль хокукый актында билгелэнгән раслау тәртибе чираттагы финанс елының 1 гыйнварыннан бюджет турындагы карарның үз көченә керүен, шулай ук күрсәтелгән карар белән Россия Федерациясе Бюджет кодексының 184.1 статьясы нигезендә күрсәткеләренә һәм характеристикаларны раслауны күздә тотарга тиеш.

15. Муниципаль район бюджеты турындагы карар, әгәр Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм муниципаль район бюджеты турындагы карар белән башкасы каралмаган булса, финанс елының 1 гыйнварыннан үз көченә керә һәм 31 декабрдан кадәр гамәлдә була.

Муниципаль район бюджеты турындагы карар, аңа кул куелганнан соң ун көннән дә соңга калмыйча, билгелэнгән тәртиптә рәсми бастырып чыгарылырга тиеш.

17. Муниципаль районның жирле үзидарә органнары муниципаль район бюджетының баланслылыгын һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салу, бюджет процессын гамәлгә ашыру, муниципаль бурыч дефициты, күләме һәм структурасы, муниципаль районның бюджет йөкләмәләрен үтәү буенча Татарстан Республикасының билгелэнгән законнарын һәм федераль законнарын үтәүне тәмин итә.

18. Муниципаль район бюджеты керемнәре Россия Федерациясе Бюджет законнары, салымнар һәм жыемнар турындагы законнар һәм башка мәжбүри түләүләр турындагы законнар нигезендә формалаша.

19. Муниципаль район бюджеты чыгымнары Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган рәвешләрдә гамәлгә ашырыла.

20. Федераль дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары вәкаләтләрен финанслауга муниципаль район бюджеты чыгымнарын гамәлгә ашыру, федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгелэнгән очрактан тыш, рөхсәт ителми.

21. Муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә гамәлгә ашырыла.».

1.40. 91 статьяның 1 өлешен яңа редакциядә бәян итәргә: «1. Район Уставы проекты, әлеге Уставка үзгәрешләр кертү турында район Советы карары проекты район Советына район Башлыгы, район Советы депутатлары, район Башкарма комитеты Житәкчесе, территориаль иҗтимагый үзидарә органнары, гражданның инициативалы төркемнәре тарафыннан кертелә ала. Теләче районы прокуроры тарафыннан үзгәрешләр, өстәмәләр, район Уставын гамәлдән чыгару турында тәкъдимнәр кертелә.».

1.41. 92 статьяны яңа редакциядә бәян итәргә: «92 Статья. Муниципаль район уставын кабул итү, муниципаль район уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү тәртибе.

1. Муниципаль район Уставы проекты, әлеге уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карар проекты карау муниципаль район Советы тарафыннан кимендә ике укылышта муниципаль район Советы Регламенты нигезендә башкарыла.

2. Муниципаль район Уставы проекты, әлеге уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карар проекты беренче укылышта кабул иткәннән соң әлеге проект муниципаль район башлыгы тарафыннан муниципаль район Советы депутатларына, әлеге уставның 87 статьясындагы 1 һәм 2 өлешләрендә күрсәтелгән хокук чыгару инициативасы хокукына ия башка субъектларга төзәтмәләр кертү өчен җибәрелә.

3. Муниципаль район Уставы проекты, муниципаль район Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль район Советы карары проекты муниципаль район Уставын кабул итү турындагы мәсьәләне караганчы 30 көннән дә соңга калмыйча муниципаль район Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы мәсьәләне карау, муниципаль район Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль район Советы тарафыннан билгеләнгән Устав проекты, муниципаль район Советының күрсәтелгән карары проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, шулай ук гражданның аның фикер алышуында катнашу тәртибен бер үк вакытта бастырып чыгару (халыкка җиткерү) белән рәсми бастырып чыгарылырга (халыкка җиткерелергә) тиеш. Муниципаль район Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, шулай ук муниципаль район Уставына әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, конституция (устав) яисә Россия Федерациясе субъекты законнарының нигезләмәләрен төгәл күрсәтү формасында үзгәрешләр кертелгән очракта, муниципаль район

Уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турында муниципаль хокукый акт проекты буенча тәкъдимнәрне рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) таләп ителми.

4. Басуның рәсми чыганаclarы сыйфатында муниципаль район электрон челтәрле массакуләм мәгълүмат чараларынан файдаланырга мөмкин <http://pravo-minjust.ru>, <http://право-минюст.рф>, челтәр басмасы сыйфатында теркәлү Эл№ФС77-72471 от 05.03.2018.

5. Муниципаль район Уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр муниципаль хокукый акт белән кертелә, ул рәсмиләштерелергә мөмкин:

1) муниципаль район Советы (гражданнар жыены) карары белән, аның рәисе һәм муниципаль район башлыгы йә муниципаль район Советы (гражданнар жыены) рәисе вәкаләтләрән башкаручы бердәм муниципаль район башлыгы тарафыннан имзаланган;

2) муниципаль район Советы (гражданнар жыены) тарафыннан кабул ителгән һәм муниципаль район Башлыгы имзалаган аерым норматив хокукый акт белән. Бу очракта әлеге хокукый актта муниципаль район Советының (гражданнар жыены) аны кабул итү турында карар реквизитлары куела. Муниципаль район Советының (гражданнар жыены) мондый карарына муниципаль район Уставына кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турындагы күчмә нигезләмәләрне һәм нормаларны кертү рөхсәт ителми.

6. Муниципаль район Уставын Федераль законга, Татарстан Республикасы законына туры китерү әлеге закон актларында билгеләнгән сroкта гәмәлгә ашырыла. Федераль закон, Татарстан Республикасы законы белән күрсәтелгән сroк билгеләнмәгән очракта, муниципаль район уставын федераль закон, Татарстан Республикасы законы белән туры китерү сroгы, муниципаль район уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турында муниципаль хокукый акт уставының, муниципаль район уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү, гражданнарның тәкъдимнәрән исәпкә алу датасының тиешле федераль законның үз көченә керү датасын, Татарстан Республикасы законының рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) һәм фикер алышу кирәклеген, муниципаль район уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турында муниципаль хокукый актның гавами тыңлауларына туры килү, муниципаль район утырышын бастырып чыгару (халыкка житкерү) һәм карау сroкларын исәпкә алу көнен исәпкә алып билгеләнә, муниципаль район утырышын рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) һәм тикшерү сroгын, мондый актны рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) вакытыннан алты айдан артмаска тиеш.

7. Муниципаль район Уставын муниципаль район Уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турында муниципаль район Советы карары белән яңа

редакцияда бәян итү рөхсәт ителми. Бу очракта муниципаль районның яңа уставы кабул ителә, ә муниципаль районның элек гамәлдә булган уставы һәм аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль район Советы карары муниципаль районның яңа уставы үз көченә кәргән көннән үз көчләрен югалткан дип таныла.».

2. Әлеге карарны законда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә алу өчен жиберергә.

3. Әлеге карарны жирлекнең торак пунктлары территориясендә текстлы махсус мәгълүмат стендларында, Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге әлеге веб-адрес буенча «Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталы»нда: <http://pravo.tatarstan.ru>, урнаштыру юлы белән игълан итәргә, Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре Порталында әлеге веб-адрес буенча районның рәсми сайтында: <http://tulachi.tatarstan.ru>».

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Теләче муниципаль районы Советының законлылык, хокук тәртибе һәм депутат этикасы буенча комитетка йөкләргә.

Теләче муниципаль
районы Башлыгы

Н.Н. Хажипов

